

[Gert Petersen.]

vil have erstattet med europæisk nationalisme i dette kvarte eller halve Europa, eller hvor meget det nu bliver, måske engang hele Europa, men hvad er udsigterne?

Skal vi undersøge udsigterne for, om det bliver det ene eller det andet, der skabes i dette Europa, ja, så må vi gå ud fra kendsgerningerne, og kendsgerningen er, at de skridt, som England og nu også Danmark agter at tage, og som muligvis andre lande — Norge har været nævnt — vil tilslutte sig, vil føre til skabelsen af et økonomisk fællesskab med det erklærede sigte — det hørte vi også af markedsministeren i går — at opbygge et politisk fællesskab, en politisk union, som vil have 240-250 millioner indbyggere og dermed vil være den største industristat i verden, hvad indbyggertal angår, og jeg vil tro, at den vil også være enten den største eller den næststørste, hvad industriproduktion angår.

Det er altså en vældig statsdannelse, som er enden på den vej, flertallet her agter at beskrive, og man agter at beskrive vejen uden at vide så forfærdelig meget om, hvilken politik denne statsdannelse vil føre både indadtil og udadtil. Det eneste, vi ved, er, at der foreligger en række traktatmæssige grundlag for statsdannelsen, foreløbig for den økonomiske samarbejdsunions arbejde, og der foreligger en række tendenser i de i øjeblikket ledende stater inden for samarbejdet.

Om det økonomiske traktatmæssige grundlag, som eksisterer i dag, skal jeg ikke sige noget her, men jeg vil gerne have lov til at komme med et par bemærkninger om nogle af de tendenser, som gør sig gældende i de ledende stater, der i øjeblikket hører til fællesmarkedet, tendenser, som har afspejlet sig i debatten, foreløbig her i folketinget, men i hvert fald også i det britiske underhus; jeg vil prøve på at bringe, om ikke atmosfæren fra det britiske underhus så nogle af de spørgsmål, der er blevet rejst dér, ind i denne sal.

Danmark søger jo forhandlinger, ikke bare om optagelse i EEC, men i De europæiske Fællesskaber — som det hedder. Et af disse Fællesskaber er Euratom, de seks staters atomsamarbejdsorganisation. Euratom er en temmelig eksklusiv selvkontrollerende organisation, som er kommet i et

endda temmelig skarpt modsætningsforhold til De Forenede Nationers Atomic Agency, IAEA, der har sæde i Wien; at Danmark lader sin atomindustri kontrollere af IAEA, bør jeg lige indskyde.

Euratom har spillet en særdeles negativ rolle i de forhandlinger om en ikke-spredningstraktat, der er blevet ført, og som hr. Frode Jakobsen hentydede til. Især har Vesttyskland og Italien ifølge vesttyske blade fastholdt Euratom som kontrolinstansen og afvist IAEA — altså den instans, som Danmark dog godt tør lade sig kontrollere af — og derved har disse to lande i virkeligheden bragt den sovjetisk-amerikanske overensstemmelse om ikke-spredningstraktaten i fare. Hvorfor? Ja, ifølge det tyske magasin Der Spiegel for den 27. februar 1967 ønskede de — det kan naturligvis være et ondsindet rygte, som Der Spiegel har udspremt — at fastholde optionen på et atombevæbnet forenet Europa, og det er også årsagen til, at de på andre punkter har vendt sig mod den affattelse af ikke-spredningstraktaten, som Sovjetunionen og De Forenede Stater var blevet enige om. Dette kan som sagt være et ondsindet rygte fra Der Spiegel, men det er blevet bekræftet af fremtrædende vesttyske personligheder, finansminister Strauss og ambassadør Grewe — for at nævne et par eksempler.

Hvad kommer det fællesmarkedet og Danmarks stilling til fællesmarkedet ved? Jo, for det første spiller Euratom, som vi jo altså nu skal forhandle om optagelse i, en betydelig rolle i hele dette spil om ikke-spredningstraktaten; for det andet har ledende personligheder inden for fællesmarkedet givet udtryk for en aldeles tilsvarende opfattelse. Walter Hallstein, den hidtidige formand for fællesmarkedskommissionen, understregede for nogen tid siden denne målsætning i et interview med det vesttyske blad Die Welt. Dette interview fik formanden for den svenske delegation ved Europarådet, riksdagsman Kaj Björk, der hører til socialdemokratiet og altså er internationalist, til at sige, at Hallstein jagede efter en ond drøm. Hallstein gik i interviewet så vidt, at han udtrykte frygt for, at ikke-spredningstraktaten kunne hæmme den europæiske integration, og han understregede, at en styrkelse af Europa,